



Päiväys
13.4.2026

Diaarinumerot
1482/03.04.04.04.19/2024
1497/03.04.04.04.19/2024

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

13.4.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **20.4.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 13.4.2026 nro 450/2026, valitukset ympäristölupa-asiassa, koskien vihreän vedyn tuotantoyksikön ympäristölupaa, Porvoo.

Luvan hakija

Neste Oyj

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **13.4.2026 – 20.5.2026** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **20.5.2026**.



Datum
13.4.2026

Diarienummer
1482/03.04.04.04.19/2024
1497/03.04.04.04.19/2024

OFFENTLIG KUNGÖRELSE

Vasa förvaltningsdomstols beslut i ett besvärssärende enligt miljöskyddslagen

Dagen då kungörelsen har publicerats på Vasa förvaltningsdomstols webbplats

13.4.2026

Dagen för delfående av beslutet

Enligt 62 a § 3 momentet i förvaltningslagen anses delfäendet ha skett den sjunde dagen efter publiceringstidpunkten.

Dagen för delfående av beslutet är **20.4.2026**.

Ärende

Vasa förvaltningsdomstols beslut 13.4.2026 nr 450/2026 om besvär i ett miljötillståndsärende, som har gällt miljötillstånd för produktionsenheten för grönt väte, Borgå.

Den som ansöker om tillstånd

Neste Oyj

Hur kungörelsen och beslutet hålls offentligt tillgängliga

Denna kungörelse och beslutshandlingen hålls offentligt tillgängliga under tiden **13.4.2026 – 20.5.2026** på Vasa förvaltningsdomstols webbplats på adressen

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Anvisningar för överklagande och besvärstiden

Anvisningar för hur man överklagar finns i den del av beslutet som gäller överklagande samt i den besvärсанvisning som finns som bilaga till beslutet. Besvärstidens sista dag är **20.5.2026**.



13.4.2026

Dnro:t

1482/03.04.04.04.19/2024

1497/03.04.04.04.19/2024

Asia	Valitukset ympäristölupa-asiassa
Valittajat	1. [REDACTED] 2. Neste Oyj
Luvan hakija	Neste Oyj
Päätös, josta valitetaan	

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 18.9.2024 numero 214/2024

Aluehallintovirasto on myöntänyt ympäristöluvan Neste Oyj:n Porvoon jalostamon toiminnan olennaiselle muutokselle. Lupa koskee uuden, käyttöön otettavan vihreän vedyn tuotantoyksikön toimintaa Porvoon jalostamolla. Vihreän vedyn tuotantoyksikkö koostuu elektrolyyseriyksiköstä, vetykompressoreista, pumppurakennuksista, muuntamosta ja varavoimakoneesta. Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, voimassa olevassa ympäristöluvassa (ympäristölupa numero 319-320/2016/1 myöhempine muutoksineen) ja päätöksestä ilmenevien lupamääräysten 1 B, 1 C, 1 D, 19 B, 29 B, 50 B, 71 B, 71 C, 81 A, 93 A, 93 B ja 98 A mukaisesti.

Aluehallintoviraston päätöksessä on määrätty, että luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan tämän lupapäätöksen mukaisia lupamääräyksiä ja voimassa olevaa ympäristölupaa noudattaen muutoksenhausta huolimatta 21 000 euron suuruista vakuutta vastaan.

Valituksenalaisessa asiassa merkitykselliset lupamääräykset

Melu

29 B. Vihreän vedyn tuotantoyksikön melupäästölähteiden äänitehotasot (L_{WA} , dB) on mitattava vuoden kuluessa yksikön normaalin tuotantotoiminnan aloittamisesta kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua lupamääräyksen 1 B mukaisesta käyttöönotosta. Toiminnasta aiheutuvan melun leviämismallilaskenta (ennakkomeluselvyys) on samassa yhteydessä

päivitettävä mittaustulosten mukaiseksi ottaen soveltuvin osin huomioon myös alueen muut melun kannalta merkitykselliset muutokset, kuten puuston poisto, uudet rakenteet ja muut uudet toiminnot. Leviämismallilaskenta on tehtävä erikseen sekä vihreän vedyn tuotantoyksikölle että teollisuusalueen kokonaismelulle. Melulaskentaan on muun ohella sisällyttävä lupamääräyksen 27 raja-arvoihin verrannolliset laskennalliset melutasot vihreän vedyn tuotantoyksikön vaikutusalueen lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Äänitehotasomittauksen ja mallilaskennan raportit on toimitettava valvontaviranomaiselle sekä Porvoon kaupungin ja Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille kahden kuukauden kuluessa mallilaskennan valmistumisesta.

Päivitetyn leviämismallilaskennan tulokset on varmennettava jalostamon muusta melutarkkailusta erillisellä ympäristömelun mittauskampanjalla. Mittauskampanjan yhteydessä ympäristömelua on mitattava vähintään neljässä vihreän vedyn tuotantoyksikön meluvaikutusalueen pisteessä. Pisteiden tulee edustaa lähimpiä häiriintyviä kohteita kuten asutusta, loma-asuntoja ja muita häiriintyviä kohteita, kuten virkistyskäyttökohteita. Mittaukset on tehtävä neljä kertaa kalenterivuoden aikana vähintään vuorokauden pituisena jatkuvatoimisena mittauksena kussakin pisteessä. Mittauksissa on käytettävä jatkuvasti ääntä tallentavaa mittausjärjestelmää mahdollisten poikkeuksellisten melutasojen äänilähteen tunnistamiseksi ja niiden merkityksen arvioimiseksi. Mittausraportissa tuloksia on verrattava leviämismallilaskennan tuloksiin sekä esitettävä poikkeuksellisten melutasojen taso, kesto sekä niiden aiheuttaja.

Ympäristömelumittaukset on tehtävä melun leviämismallilaskennan valmistumisen jälkeisen kalenterivuoden aikana ja mittausten on perustuttava leviämismallilaskennan tulosten perusteella tehtyyn mittaussuunnitelmaan. Mittaussuunnitelma on esitettävä valvontaviranomaiselle tarkistettavaksi ja Porvoon kaupungin ja Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille tiedoksi viimeistään kuukautta ennen ensimmäisiä mittauksia. Mittaustulokset on raportoitava edellä mainituille viranomaisille kahden kuukauden kuluessa viimeisistä mittauksista.

Melumallilaskennan ja/tai ympäristömelumittausten tulosten perusteella on tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin lupamääräyksessä 27 määrättyllä tavalla.

Tarkkailu

81 A. Lupamääräyksen 81 mukaisen ympäristömelun tarkkailuohjelman mukaisia mittauspisteitä on täydennettävä vihreän vedyn tuotantoyksikön meluvaikutusalueelle sijoitettavilla mittauspisteillä lupamääräyksessä 29 B määrättyjen mittausten ja mallilaskentojen tulosten perusteella. Vanhat mittauspisteet tulee lähtökohtaisesti säilyttää. Niitä voidaan poistaa tai siirtää vain erityisen perustellusta syystä. Perusteltu ehdotus sekä täydentävistä että mahdollisesti siirrettävistä tai poistettavista mittauspisteistä on esitettävä valvontaviranomaiselle tarkistettavaksi ja Porvoon kaupungin ja Sipoon

kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille tiedoksi lupamääräyksen 29 B mukaista ympäristömelun mittauskampanjaa koskevan mittausraportin liitteenä. Muutosten mukaiset mittauspisteet on otettava tarkkailuun viimeistään raporttia seuraavan kalenterivuoden mittauksissa.

Kirjanpito ja raportointi

93 A. Lupamääräyksen 93 mukaista kirjanpitoa on täydennettävä ainakin seuraavilla vihreän vedyn tuotantoyksikön toimintaa koskevilla tiedoilla:

- tuotantomäärät ja -ajat,
- ylös- ja alasajotilanteet,
- häiriö- ja poikkeustilanteet, niiden syyt ja seuraukset sekä toimenpiteet ennaltaehkäisyksi jatkossa,
- vetyturkaukset (mm. määrä, ajankohdat ja kesto) soihhtukaasuverkkoon,
- tiedot soihhtukaasuverkkoon johdettujen vetyturkauksien käytöstä polttoaineena ja hävittämisestä soihduttamalla (kummankin käsittelytavan määrät ja osuudet). Soihdutuksista on pidettävä kirjaa siten, että kirjanpidon perusteella voidaan arvioida vihreän vedyn tuotantoyksiköstä johtuva soihdutusten lisääntyminen,
- hulevesitarkkailun tulokset,
- happipurkaukset (ajankohdat, määrä),
- sähkön kulutus, ominaissähkönkulutus, muu energiankulutus,
- energiatehokkuuden parantamiseksi tehdyt toimenpiteet,
- mahdollinen lämmöntalteenotto,
- jäähdytysenergian kulutus ja jäähdytysvesiin johdettavan lämpökuorman määrä vuorokausitasolla,
- veden käyttö,
- jätevedenpuhdistamolle johdetut normaalista poikkeavat vedet,
- kaliumhydroksidin kulutus sekä lastaukset,
- käytetyn kaliumhydroksidin muodostunut määrä ja tiedot uudelleen käytöstä tai jätteeksi toimittamisesta,
- muut käytetyt kemikaalit ja niiden määrät,
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä ja niiden käsittelystä, ja
- huolto- ja korjaustoimenpiteet.

Yhteenveto edellä luetelluista tiedoista sekä varavoimakoneen käyttö- ja päästötiedoista on raportoitava viranomaisille osana lupamääräyksen 94 mukaista vuosiraporttia. Raportointi on tehtävä valvontaviranomaisen edellyttämällä tavalla.

93 B. Vihreän vedyn tuotantoyksikön vaikutuksista jalostamon soihdutuksiin tulee laatia erillinen yhteenvetoraportti yksikön toiminnan kolmen ensimmäisen täyden kalenterivuoden toteutuneisiin tietoihin perustuen. Raportissa tulee esittää vihreän vedyn tuotantoyksikön toiminnasta aiheutuneiden soihdutusten ajankohdat, syyt ja kesto sekä niiden osuus (prosenttiosuus soihdutusajasta sekä soihdutettavien kaasujen määrästä) jalostamon kaikista soihdutuksista. Raportti tulee esittää yksikön toiminnan kolmatta täyttä kalenterivuotta koskevan jalostamon ympäristönsuojelun vuosiraportin liitteenä.

Jätevakuus

98 A. Toiminnanharjoittajan on laadittava selvitys lupamääräyksen 98 mukaisen jätevakuuden ajantasaisuudesta. Vakuuden on oltava riittävä jalostamon toiminnassa syntyvien ja vastaanotettavien jätteiden asianmukaiseksi kuljettamiseksi ja käsittelemiseksi sekä seurannan, tarkkailun että jälkitoimenpiteiden toteuttamiseksi. Selvitykseen tulee sisältyä yksityiskohtainen jätevakuuslaskelma, jossa on esitettävä vakuudella katettavat jätejakeet, niiden määrät, asianmukaisen käsittelyn ajantasaiset yksikköhinnat, kuljetuskustannukset, seurannan ja tarkkailun järjestämiskustannukset sekä jälkitoimenpiteiden toteuttamiskustannukset. Vakuuden määrään on sisällytettävä arvonlisävero. Vakuuslaskelmaan sisältyvät jätejakeet ja niiden määrä on perusteltava toteutuneiden tietojen avulla ja niissä tulee ottaa huomioon myös harvoin syntyvät jäte-erät. Jätejakeiden syntypaikka jalostamolla on esitettävä yksiköittäin. Lisäksi on eriteltävä jalostamolla vastaanotettavat jätejakeet. Vakuudella katettavat tarkkailu- ja jälkitoimenpiteet on yksilöitävä. Selvitykseen tulee myös sisältyä luvanhaltijan esitys ympäristöluvassa määrättävän jätevakuuden määrästä. Selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle viimeistään 30.4.2027. Lupaviranomainen voi selvityksen perusteella tarkistaa ympäristöluvassa määrätyn jätevakuuden määrää ja/tai muuten täsmentää tai täydentää lupamääräyksiä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. [REDACTED] valitus

Valittaja on ensisijaisesti vaatinut valituksenalaisen päätöksen muuttamista luvan myöntämisedellytysten täyttymiseksi.

Valittaja on toissijaisesti vaatinut valituksenalaisen päätöksen kumoamista ja asian palauttamista lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi viranomaisen selvitystyön, vaikutusarvioinnin ja perustelujen puutteellisuuksien takia sekä lisäksi päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä.

Muutoksia tulee tehdä seuraavasti:

Ympäristöluvassa mukaiset melurajat toiminnan laajentuessa ovat virheellisiä lupamääräyksissä 27, 28, 29 ja 29 B. Niiden on perustuttava valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992) eli loma-asutuksen osalta raja-arvon on oltava yöaikaan (klo 22–7) 40 dB ja päiväaikaan (klo 7–22) 45dB. Ympäristöluvassa pitäisi ottaa kantaa melulle altistuvien kohteiden käyttötarkoitukseen.

Lupamääräykseen 27 on lisättävä teollisuusalueesta kauempana sijaitsevaa loma-asutusta koskeva ympäristömelun raja-arvo valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisesti. Tämä tarkoittaa lupamääräykseen lisäystä siten, että jalostamon ja sen energiantuotantoyksiköiden toiminnasta aiheutuva melu ei saa yhdessä Kilpilahden teollisuusalueen muiden ympäristölupavelvollisten

toimintojen melun kanssa ylittää loma-asuntojen piha-alueilla päivällä klo 7–22 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 45 dB eikä yöllä kello 22–7 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 40 dB.

Lupamääräystä 81 A on täsmennettävä ja muutettava siten, että määräys estää jalostamon toiminnasta aiheutuvan ympäristömelun laajenemisen teollisuusalueesta kauempana olevalle loma-asutukselle. Määräyksessä mainitut vanhat melun mittauspisteet ja niille lupamääräyksessä 27 määrätty melurajat on säilytettävä. Lupamääräysten 81, 81 A ja 29 B perusteella ympäristömelun tarkkailuohjelmaan lisättäville uusille ympäristömelun mittauspisteille on määriteltävä melurajat lupamääräykseen 27 vaadittua muutosta vastaavasti. Lupamääräyksessä 81 A tulee näin ollen määrätä, että vanhat mittauspisteet ja niiden melurajat säilytetään sekä uusille mittauspisteille on määriteltävä loma-asutuksen melurajat alueen käyttötavan mukaisesti noudattaen valtioneuvoston päätöstä melutason ohjearvoista (993/1992).

Lupamääräystä 29 B on muutettava siten, että melun aiheuttajat voidaan tunnistaa ja kokonaismelusta saadaan riittävä kuva. Lupamääräyksessä on edellytettävä riittävän pitkiä mittausjaksoja sisältäen muun muassa soihdutuksen aiheuttama melu. Lupamääräyksessä 29 B määrätty neljä mittausjaksoa on muutettava vähintään kuukauden pituisiksi ja mittausjaksojen on pidettävä sisällään myös tyypillisten poikkeustilanteiden aiheuttama melu. Melutarkastelun on perustuttava todelliseen tilanteeseen teoreettisen tilanteen sijaan. Sama on otettava huomioon lupamääräyksissä 27, 28 ja 29. Määräykseen 29 B on lisättävä, että ympäristömelun mittauskampanjan toteuttaa puolueeton toimija. Vaihtoehtoisesti riittävän pitkäaikainen tallentava mittaus varmistaa lopputuloksen oikeellisuuden.

Toimintaa koskevaa ympäristölupaa on muutettava siten, että toiminnassa hyödynnetään parasta käytössä olevaa teknologiaa melun torjumiseksi meluvallien ja meluseinien avulla. Vaihtoehtoisesti laitoksen sijaintipaikkaa on mietittävä uudelleen.

Ympäristöluvassa on rajoitettava poikkeustilanteiden ja soihdutusten ajallista kokonaiskestoja ja näiden aiheuttamalle maksimimelulle on asetettava rajoitukset siten, että satunnaisen ja huoltoihin liittyvän ympäristöluvan meluraja-arvon ylittävää melua voi kalenterivuoden aikana olla yhteensä enintään 72 tuntia koskien kaikkia laitoksia. Melun maksimiarvoksi on määrättävä 65 dB, jota ei saa ylittää. Ympäristöluvassa on lisäksi määrättävä toimenpiteistä, joihin rajojen ylityessä on ryhdyttävä. Toissijaisesti ympäristöluvassa on määrättävä, että suunnitelmallisia toimenpiteitä, jotka johtavat poikkeustilanteisiin, tulee välttää 1.6.–30.8. Mainittujen rajojen ylityessä on otettava huomioon tarvittavat toimenpiteet myös lupamääräyksissä 93 A, 93 B ja 94.

Perustelut

Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole perusteltu, miksi loma-asumisen ohjearvoja ei ole noudatettu ja miksi melun laajeneminen sallitaan. Melun

leviämistä ja vaikutuksia olisi pitänyt tutkia tarkemmin ja sen pohjalta määrittellä vaatimukset ja tavoitteet eri alueille. Ympäristölupa on hyväksytty rajallisen tiedon perusteella ja ilman riittäviä mittauksia tai meluselvityksiä, jotka sisältävät tiedot jalostamon aiheuttamasta todellisesta melusaasteesta. Ympäristöluvassa on siten virheellisesti hyväksytty toiminta, jonka todellinen melutaso ylittää ympäristöluvassa mukaiset raja-arvot. Ympäristöluvassa ei ole otettu huomioon Kilpilahden teollisuusalueen eri laitosten vuosittain aiheuttamia kymmeniä erikoistilanteita. Ympäristöluvassa on sen sijaan sallittu poikkeustilanteet rajattomasti, mikä tarkoittaa ympäristöluvassa meluraja-arvon ylittävää melusaastetta rajattomasti. Poikkeustilanteiden melun huomiotta jättäminen ei anna riittävää kuvaa toiminnan aiheuttamista ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta eikä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Kun hakijan koko toiminnan vaikutuksista ei ole riittävää kuvaa, koskee se myös uuden laitoksen lisäämistä ympäristöluvaan. Aukkaiden ja kiinteistöjen omistajien oikeuksia ei ole otettu huomioon riittävästi. Ympäristölupa sellaisenaan rikkoo perustuslain mukaista omaisuudensuojaa sekä oikeutta terveelliseen ympäristöön.

Ympäristöluvassa mukaiset melurajat toiminnan laajentuessa ovat virheelliset. Melurajojen on perustuttava valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista, jolloin loma-asutuksen osalta raja-arvon on oltava 40/45 dB. Ympäristölupa laajentaa melun alueellista kattavuutta ottamatta kantaa laajenemisen vaikutuksiin. Melualueen laajeneminen estää valittajan omistamien kiinteistöjen kehittämisen.

Aikaisempi jalostamon ympäristölupa on perustunut tilanteeseen, jossa jalostamon lähellä, alle 500 metrin etäisyydellä, on ollut asutusta. Sen mukaisesti jalostamolle on määriteltävä melun ohjearvo 50/55 dB koskien näitä lähimpiä asuinrakennuksia. Valituksenalaisella hankkeella teollisuusalue on laajentumassa pohjoiseen/luoteeseen. Samanaikaisesti hakija on saanut haltuunsa nämä lähimmät asumiseen käytetyt kiinteistöt. Sallitulle ympäristömelulle asetettu meluraja-arvo 50/55 dB siirtyy näin ollen sellaisenaan seuraavaksi lähimpien kiinteistöjen luokse ja mahdollistaa niiden altistumisen nykyistä merkittävästi suuremmalle melulle. Seuraavaksi lähimmät kiinteistöt noin 1 500 metrin etäisyydellä ovat kuitenkin lomakäytössä, jolloin näiden osalta on siirryttävä käyttämään loma-asumisen ohjearvoja.

Seuraavaksi lähin melulle altistuva alue, valittajan loma-asunnot ja kiinteistöt mukaan lukien, ei ole taajamassa. Kyseisellä alueella on ollut loma-asutusta 1940-luvulta asti sekä virkistysalue (golfkenttä). Alueeseen kuuluu myös useita luonnonsuojelualueita. Alueella on voimassa osayleiskaava, jossa ei ole teollisuusalueesta johtuvia rajoitteita. Turvallisuuteen liittyvillä teollisuuden suoja-aluekartoituksilla ei ole melusaasteen kannalta merkitystä. Maakuntakaavassa on suunnitteluvaramuksena merkitty alustavia turvallisuuteen liittyviä suoja-alueita. Vireillä olevalla Kilpilahden teollisuusalueen asemakaavan muutoksella ei ole asian käsittelyssä merkitystä eikä asemakaava tai sen laajennus ulotu tälle alueelle.

Lupapäätöksellä on hyväksytty nykyisen melun raja-arvon 50/55 dB käyttäminen yli kilometrin etäisyydellä nykyisestä melun mittauspisteestä. Samalla on hyväksytty, että meluraja ylittyy merkittävästi nykyisessä mittauspisteessä. Vastaavasti uusien mittauspisteiden osalta on sallittu melun merkittävä lisääntyminen. Tämä johtaa melun vaikutusalueen merkittävään laajenemiseen.

Etäisyyden kaksinkertaistuessa äänenvoimakkuus vaimenee 6 dB. Ympäristölupaa edeltävässä tilanteessa teollisuutta lähimmän mittauspisteen meluraja-arvo on varmistanut loma-asunnoilla geometrinen vaimennus huomioon ottaen alle 40 dB:n melutason. Meluraja-arvo 50/55 dB uudessa mittauspisteessä valittajan loma-asuntojen luona (etäisyys noin 1 000–1 500 metriä) mahdollistaa loma-asuntojen alueelle jopa 12 dB:ä suuremman melun nykytilanteeseen verrattuna.

Vaikka vetyhankkeen on arvioitu lisäävän melua noin 3 dB, lisääntyy hankkeen myötä myös teollisuusalueen muun melun leviäminen ympäristöön maastoesteiden ja puuston poistamisen myötä. Lisäksi melurajan 50/55 dB soveltaminen sellaisenaan nykyistä kauempana mahdollistaa hakijan osalta melun lisäämisen tulevaisuudessa melko vapaasti, sekä nykyisen ympäristöluvan vapaamman tulkinnan melun leviämisen osalta, sillä melun mittauspisteitä verrataan ympäristöluvan raja-arvoon. Tätä tulkintaa on jo käytetty osana ympäristölupaa laajentamalla melurajaa ja toteamalla, että raja-arvo ei enää koske nykyisiä yhtiön hallintaan siirtyneitä tai siirtyviä lähimpiä kiinteistöjä.

Melurajan siirtäminen ei ole parasta käytettävissä olevaa teknologiaa. Häiriintyvät kohteet ovat edelleen yhtä lähellä kuin ennenkin. Valittajan loma-asunnot eivät ole siirtyneet, mutta niihin altistetaan enemmän melua kuin aikaisemmin. Ympäristöluvassa on hyväksytty uusi melun lähde, joka on lähempänä loma-asuntoja kuin aikaisemmat melun lähteet.

Melun kasvattaminen yli loma-asumiseen tarkoitettujen alueiden raja-arvon estää valittajan omistaman alueen kehittämisen. Myönnetyllä ympäristöluvalla on siten merkittäviä taloudellisia vaikutuksia muille, toisin kuin ympäristöluvassa on todettu. Vaadittu muutos melurajoihin on perusteltu ja voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuva. Vaadittu muutos ei ole kohtuuton verrattuna hakijan liiketoimintaan ja sen kykyyn huolehtia velvoitteistaan melun torjumiseksi.

Lupamääräys 81 A on epämääräinen, eikä estä edellä selostettua melun alueellista laajenemista. Melusaasteen leviämisen estämiseksi vanhat teollisuutta lähimpänä olevat mittauspisteet on säilytettävä ja niillä on jatkossakin saavutettava ympäristöluvan melurajat 50/55 dB. Riittävä syy vanhojen mittauspisteiden siirtämiselle ei ole esimerkiksi se, että hakija saa kyseessä olevat kiinteistöt hallintaansa. Uusille mittauspisteille on edellä todetusti määrättävä meluraja alueen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Lupamääräyksellä 29 B on pyritty selvittämään hankkeesta aiheutuvaa kokonaismelua. Kokonaismelun liittyvät poikkeustilanteet voivat kestää useita vuorokausia ja niitä voi olla useasti vuoden aikana. Neljällä sopivasti valitulla vuorokauden kestäväällä mittauksella ei tunnisteta melun aiheuttajaa eikä saada riittävää kuvaa kokonaismelusta vuositasolla. Melua koskeviin lupamääräyksiin vaadittujen muutosten jälkeen melutarkastelu perustuisi todelliseen tilanteeseen teoreettisen tilanteen sijaan sisältäen poikkeustilanteista aiheutuvan melun.

Ympäristömelun mittaukset nykyisestä melun määrästä perustuvat neljä kertaa vuodessa toteutettavaan lyhyeen (15 minuuttia) mittaukseen, jotka eivät kuvasta todellista melutilannetta. Mittaustuloksia ei ole lainkaan teollisuusalueen pohjois- ja luoteispuolelta, jonne vetylaitoksen meluvaikutus tehdyn melumallinnuksen mukaan on suurin. Mikään näistä mittauksista ei oletettavasti sisällä poikkeustilanteita ja niiden aiheuttamaa melusaastetta. Siitä huolimatta, että melun nykytilasta on virheellinen käsitys, on mittaustietoja käytetty uuden laitoksen vaikutusten vertailutasona ja ympäristöluvun hyväksynnän perusteluna.

Myöskään hakemukseen liitettyssä ennakkomeluselvityksessä ei ole huomioitu poikkeustilanteita, vaikka normaali tuotantotilanne on harvinaisuus. Kilpilahti.fi-sivuston tiedotteiden mukaan vuoden 2023 aikana teollisuusalue on ollut niin sanotussa normaalitoiminnassa 36 päivää eli vain 10 prosenttia kokonaisajasta. Poikkeustilanteita on ollut kymmeniä ja niiden yhteenlaskettu vaikutus melusaasteeseen on ollut merkittävä. Meluselvityksen lähtökohtana on käytettävä myös varovaisuus- ja huolellisuusperiaate huomioon ottaen laitoksen tyypillistä melutasoa sekä tarkasteltava koko tehdasalueen poikkeustilanteita kokonaisuutena. Kun näin ei ole, on virheellisesti hyväksytty uusi toiminta, jonka todellinen melutaso ylittää ympäristöluvun mukaiset raja-arvot.

Melun laskennallisiin tuloksiin liittyy myös suuri epävarmuus, mistä syystä tavoitearvot ovat todennettavissa vain riittävän kattavilla mittauksilla, mitä ympäristöluvassa määrätty vuorokauden kestävä mittaus ei ole. Varmimman tuloksen saisi jatkuvalla tallentavalla mittauksella. Lisäksi mittaukset ovat tähän asti olleet hakijan itsensä tekemiä, mikä heikentää niiden luotettavuutta erityisesti valitun mittaushetken osalta.

Laitoksen aiheuttama melu on jaksottaista. Poikkeustilanteiden kesto on tyypillisesti useita vuorokausia ja niiden välillä on vähemmän melua tuottavia ajanjaksoja (normaalitoiminta). Jaksottaisen melun mittaamisessa on noudatettava ympäristöministeriön melumittaushetken ohjetta.

Melun rajoittamiseksi on sovellettava parasta käytössä olevaa teknologiaa ja uusien laitosten osalta on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Ympäristöluvassa on tästä huolimatta sallittu uusi toiminta ilman meluvalleja ja/tai meluntorjuntaseiniä vedoten melurajoihin, jotka on edellä todetusti määritelty virheellisesti. Myös poikkeustilanteiden määrä edellyttää meluntorjuntaa. Lisäksi jo nykyisellään melutaso on lähellä ympäristöluvun rajaa tai osin ylittää sen. Riittävä meluntorjunnan taso on saavutettavissa vain

edellyttämällä meluvalleja ja meluseiniä. Ilman meluntorjuntaa melusaastetta eli ympäristön pilaantumista ei ole rajoitettu mahdollisimman vähäiseksi.

Meluntorjunnan puuttumista ei voida perustella turvallisuusnäkökohdilla, jotka on otettava huomioon laitoksen sijoittamisessa. Jos meluseinät käytännössä vaikuttavat laitoksen turvallisuuteen dominoefektin osalta, laitoksen sijoituspaikkaa on harkittava uudelleen. Hyväksyty ympäristölupa perustuu rakentamisen jälkeisten mittausten tuloksiin ja niiden tulosten perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin melun vaimentamiseksi. Nykyisen tiedon pohjalta on todennäköistä, että meluseiniä tullaan tarvitsemaan hyväksyty ympäristöluvan osalta, kun toteutetun laitoksen todelliset melutason mittaukset on tehty. Jos meluseinät jätettäisiin siinä vaiheessa toteuttamatta turvallisuustekijöiden verukkeella, eivät ympäristöluvan edellytykset toteudu.

Poikkeustilanteiden yleisyydestä johtuen ympäristöluvan salliman melun ylittäviä poikkeustilanteita on tarkasteltava osana ympäristölupaa. Uusi lupamääräys 93 B keskittyy vain poikkeustilanteiden tunnistamiseen ja lupamääräykset 93 A ja 94 raportointiin. Vaaditulla muutoksella toimintaa ohjataan vastuullisemmaksi ja ympäristön paremmin huomioivaksi. Rajoitusten kautta poikkeustilanteisiin on mahdollista puuttua.

Poikkeustilanteiden rajatonta sallimista ja rajattomien enimmäismelutasojen sallimista ei ole perusteltu. Ympäristöluvassa hyväksyty laitos on kytketty samaan soihdutusjärjestelmään ja se tulee osaltaan lisäämään poikkeustilanteiden määrää ja ajallista kestoja. Melulla, joka ylittää 50 dB on kiistatta todettu olevan terveysvaikutuksia. Tästä johtuen ympäristöluvissa yleisesti edellytetään melulle maksimirajoitusta, jonka mukaan enimmäismelutaso häiriintyvillä kiinteistöillä ei saa ylittää 65 dB (L_{AFmax}). Maksimiarvon asettaminen takaa turvallista oleskelua sekä estää terveydellisiä vaikutuksia ja kuulovaurioita. Melusaasteen rajaton salliminen on vastoin terveellistä asuinympäristöä. Esimerkiksi vuonna 2021 jalostamon käyttöönotto johti useita viikkoja kestävään ympärivuorokautiseen meluun, joka oli erittäin häiritsevää jopa 2 500 metrin etäisyydellä teollisuusalueesta ja jolloin paikalliset mittaukset osoittivat yli 85 dB:n ympärivuorokautista melua loma-asuntojen pihilla. On kohtuutonta, että ympäristölupa sallii rajattomasti terveyttä vaarantavan ja omaisuuden käytön estävän toiminnan. Tällainen melusaaste on myös luonteeltaan eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Ilman rajoituksia toimijalla ei ole tarvetta tehdä muutoksia toimintaansa, ja voidaan aina vedota melun satunnaisuuteen tai turvallisuusnäkökohtiin, jolloin ympäristöluvan meluraja-arvojen ylittäminen on sallittua jopa pitkiäkin aikoja. Asian tärkeys korostuu toiminnanharjoittajan ilmoitettua entistä tiheämmästä huoltoseisokkien aikataulutuksesta tulevaisuudessa. Aikaisemmin huoltoseisokit järjestettiin viiden vuoden välein, nyt tavoitteena on järjestää ne neljän vuoden välein. Tällä tavalla lisätään suunnitelmallisesti poikkeustilanteita sekä sallitaan ympäristöluvassa terveydelle vaarallisen melun lisääntyminen ilman rajoitteita.

Suunnitelmallisia poikkeustilanteita (kuten prosessien alas- ja ylösajot sekä käyttönotot) on mahdollista myös välttää loma-asuntojen pääasiallisena käyttöaikana eli 1.6.–30.8. Ne aiheuttavat tarpeetonta melua, joka olisi järkevällä suunnittelulla aikataulutettavissa muuhun vuodenaikaan.

Äänekkäitä soihdutusia perustellaan usein turvallisuudella. Monissa tapauksissa soihdutus on seurausta jo tapahtuneesta turvallisuuspoikkeamasta, joka olisi ollut ennakkosuunnittelulla ja jatkuvalla valvonnalla vältettävissä. Siten soihdutusten avoin salliminen lähinnä heikentää turvallisuutta. Selkeiden rajojen myötä poikkeustilanteista tulee näkyvämpi osa voimassa olevan ympäristölainsäädännön valvontaa. Se mahdollistaa myös ympäristön asukkaille korvauksen selkeistä ja useimmiten lähinnä katetason optimointiin liittyvistä ympäristönsuojelulain rikkomuksista.

2. Neste Oyj:n valitus

Neste Oyj (jäljempänä myös ”Neste” tai ”yhtiö”) on vaatinut, että aluehallintoviraston päätöstä muutetaan seuraavasti:

Lupamääräystä 98 A on ensisijaisesti muutettava siten, että jäteväkuutta koskeva selvitysvelvoite asetetaan ainoastaan koskien toiminnassa syntyvää jätettä ja lupamääräyksestä poistetaan velvoitteet koskien vastaanotettavia jätteitä.

Toissijaisesti lupamääräystä 98 A on muutettava täsmentämällä, että selvitysvelvoite ja velvoite asettaa jäteväkuus ei koske esikäsitteily- ja NEXBTL-yksiköissä raaka-aineina käytettäviä materiaaleja.

Lisäksi mikäli asiassa ei ole annettu hallinto-oikeuden ratkaisua 30.4.2026 mennessä, selvityksen toimittamiselle asetettua määräaikaa tulee pidentää siten, että selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle 12 kuukauden kuluessa siitä, kun päätös on saanut lainvoiman.

Perustelut

Lupamääräys on vaatimuksessa esitetyiltä osin lainvastainen. Yhtiön Porvoon jalostamon toiminnan ympäristöluvanvaraisuuden perusteena ei ole jätteiden käsittely vaan öljyn jalostus sekä siihen liittyvät toiminnot kuten energian tuotanto ja polttoaineiden ja kemikaalien varastointi. Jalostamon toiminta on luvanvarainen ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohtien 3 a), 4 a) ja 4 c) sekä liitteen 1 taulukon 2 kohtien 5 d), 12 a) ja 12 d) perusteella. Yhtiön toiminnassa on kysymys ympäristönsuojelulain 59 §:ssä tarkoitettua muusta luvanvaraisesta toiminnasta. Yhtiö on säännöksessä tarkoitettu muu toiminnanharjoittaja, jolle voidaan säännöksen sanamuoto ja perustelut huomioon ottaen asettaa vakuus ja siihen kytkeytyvä selvitysvelvoite ainoastaan toiminnassa syntyvien jätteiden ja niihin liittyvien jätehuollon kustannusten perusteella. Lupamääräyksellä 98 A yhtiölle on ympäristönsuojelulain 59 §:n sanamuodon ja lainsäätäjän tarkoituksen vastaisesti asetettu selvitysvelvoite, joka käsittää toiminnassa syntyvien

jätteiden lisäksi myös jalostamolla vastaanotettavat jätteet. Säännöksen sanamuodon ja perustelujen mukaisesta tulkinnasta poikkeamiselle ei ole edellytyksiä myöskään toiminnan laatu huomioon ottaen. Myöskään oikeudellisesti sitomattomassa jätevuusoppaassa esitetyt tulkinnat eivät voi ohittaa asiassa säädettyä.

Jalostamon pääraaka-aine on raakaöljy. Muita syöttöaineita ovat NEXBTL-laitosten syöttöaineet sekä tisleet, kaasut ja kemikaalit. Uusiutuvia polttoaineita valmistavien NEXBTL 1 ja 2-yksiköiden raaka-aineita ovat pääasiassa kasviöljyt kuten rypsiöljy, rapsiöljy, soijaöljy ja palmuöljy sekä eläinrasvat ja vetyrikas kaasu. Raakaöljyä korvaavana raaka-aineena käytetään myös pyrolyysi- ja rengasöljyä, jolla on EEJ-status. Päätöksen ESAVI/1713/2016 lupamääräyksen 1 mukaan Porvoon jalostamon esikäsittely-yksiköissä sekä NEXBTL-yksiköissä voidaan edellä mainittujen kasviöljyjen ja eläinrasvojen lisäksi ottaa vastaan ja käsitellä raaka-aineena myös lihan, kalan ja muiden eläinperäisten elintarvikkeiden valmistuksessa ja jalostuksessa syntyviä jätteitä (kuten eläinrasvaa, kalanrasvaa ja öljyä) enintään 600 000 t/a; kasviperäisten tuotteiden valmistuksessa ja jalostuksessa syntyviä jätteitä (kuten kasviöljyjen jalostuksen jätteet, palmulieteöljy) enintään 150 000 t/a; rasvojen, voiteiden ja vastaavien valmistuksessa syntyviä jätteitä (kuten oleokemian teollisuuden ja biodieselin valmistuksessa syntyviä rasvahapposekoituksia) enintään 60 000 t/a; yhdyskuntajätteitä (kuten käytettyä paistorasvaa, rasvakaivoista ja viemäreistä kerättyä rasvaa) enintään 100 000 t/a; sekä biojalostuksen prosessien sivutuotteena syntyvää mäntyöljypikeä. Ympäristöluvasta käy ilmi, että kysymyksessä olevia materiaaleja otetaan jalostamolla vastaan ja käsitellään raaka-aineina. Kyse ei ole jätteenkäsittelytoiminnasta vaan tavanomaisesta jalostamotoiminnasta, missä eri alkuperää olevia öljyjä ja rasvoja jalostetaan polttoaineiksi.

Bio- ja kiertotalouspohjaisia raaka-aineita koskeva jätevuus ei ole ympäristönsuojelulain mukaisesti tarkoituksenmukainen. Yhtiön harjoittama jalostamotoiminta eroaa olennaisesti tavanomaisista jätteitä käsittelevistä toiminnoista, joita koskien vakuusvaatimuksesta on ympäristönsuojelulaissa säädetty ja joita koskien vakuuksiin liittyvä ohjeistus mukaan lukien jätevuusopas on laadittu. Bio- ja kiertotalouspohjaisten raaka-aineiden käyttö ei jalostamon hyvin epätodennäköisessä maksukyvyttömyystilanteessakaan tarkoita, että kyseisiä materiaaleja olisi tarpeen käsitellä jätteinä tai että niiden käsittelystä aiheutuisi kustannuksia. Bio- ja kiertotalouspohjaisista raaka-aineista on niukkuutta ja niillä on merkittävä markkina-arvo. Niistä ei aiheudu sellaisia jätehuoltokustannuksia myöskään konkurssitilanteessa, että yhtiölle voitaisiin vastoin ympäristönsuojelulain 59 §:n sanamuotoa, sen tarkoituksesta johdettavilla perusteilla, asettaa valituksenalainen selvitysvelvoite.

Jalostamo käyttää vuosittain raakaöljyä ja muita raaka-aineita 9–15 miljoonaa tonnia. Yhtiö on aloittanut selvitystyön raakaöljyn jalostuksen lopettamisesta Porvoon öljynjalostamolla 2030-luvun puolivälissä. Suunnitelman toteutuessa tilalle tulisi jalostustuotteiden valmistus bio- ja kiertotalouspohjaisista raaka-aineista. Sellainen tulkinta, jonka mukaan jätevuus asetettaisiin myös vastaanotettavien jätteenperäisten raaka-aineiden osalta, heikentäisi edellytyksiä

hyödyntää raaka-aineina kiertotalouspohjaisia jakeita ja vaikeuttaisi yhtiön pyrkimyksiä siirtyä fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta jalostustoiminnasta kohti uusiutuvia raaka-aineita. Kiertotalouspohjaisten raaka-aineiden käytön edellytyksiä ei tule heikentää asettamalla niille vakuusvelvoitteita, joita ei vaadita vastaavilta fossiilisilta raaka-aineilta. Raaka-aineilla ei ole sellaisia eroja, joilla vakuusvelvoitetta voitaisiin perustella tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Lupamääräyksen 98 A mukainen selvitysvelvollisuus ja sen perusteella asetettava jätevakuus lisäävät uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvan kierrätyspolttoaineiden tuotannon kustannuksia suhteessa kilpaileviin raaka-aineisiin. Suuret vakuussummat asettavat kierrätettävistä materiaaleista valmistettävien polttoaineiden valmistajat fossiilisia polttoaineita valmistaviin toiminnanharjoittajiin nähden epäedulliseen asemaan. Jätevakuuden asettaminen raaka-aineina käytettäville, mutta jätestatuksella laitokselle tuleville, raaka-aineille kasvattaisi todennäköisesti yhtiöltä vaaditun vakuuden kokoa ja siihen liittyviä kustannuksia huomattavasti. Tämä vaikuttaa NEXBTL-laitosten toiminnan edellytyksiin sekä laajemminkin yhtiön mahdollisuuksiin siirtyä kohti bio- ja kiertotalouspohjaisiin raaka-aineisiin perustuvaa jalostamotoimintaa.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut luvan hakijan valituksesta julkisella kuulutuksella ja varannut asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, tilaisuuden vastineen antamiseen. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Porvoon kaupungissa ja Sipoon kunnassa.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksista. Valituksista on pyydetty vastine seuraavilta viranomaisilta: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen, Porvoon kaupunki, Porvoon kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiset, Porvoon kaupungin kaavoitusviranomaisen, Sipoon kunta, Sipoon kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiset, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitos. Luvan hakijalle on varattu tilaisuus antaa kirjallinen vastine yksityishenkilön tekemästä valituksesta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalvelut, Tukes sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue ovat ilmoittaneet, etteivät ne anna vastineita.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut lausunnon valituksista.

Yksityishenkilön valituksen johdosta on tuotu esiin muun ohessa, että Porvoon jalostamon ja koko Kilpilahden teollisuusalueen lähiympäristön melulle alttiit ja häiriintyvät kohteet ovat pitkään olleet sekoitus vakituudessa käytössä olevia

asuinrakennuksia sekä loma-asuinkäytössä olevia rakennuksia, eikä päästöraja-arvojen lupaharkinnan lähtökohdissa siten ole tapahtunut muutoksia, vaikka kiinteistöjen omistussuhteissa tai niiden käyttömuodoissa muutoksia on voinut tapahtua. Myöskään voimassa oleva kaavoitus ei ole muuttunut. Meluraja-arvoja asetettaessa on aikanaan otettu huomioon, että valtioneuvoston päätöksessä loma-astutukselle annettuja ohjearvoja ei kaikissa yksittäisissä kohteissa voida saavuttaa, eikä näin ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi asettaa jalostamon eikä muidenkaan Kilpilahden teollisuusalueen toimintoja koskien loma-astutusta koskevia meluraja-arvoja (Porvoon jalostamon osalta Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätös nro 29/2006/2, lupamääräysten yleiset ja yksilöidyt perustelut). Valtioneuvoston päätös 993/1992 on otettu huomioon valituksenalaisessa päätöksessä eikä aluehallintovirasto ole hakemuksessa esitettyjen selvitysten perusteella katsonut tarpeelliseksi muuttaa voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräystä 27, jossa määrätään toimintaa koskevista melupäästöraja-arvoista sekä niistä toimenpiteistä, joihin raja-arvojen ylityksessä on ryhdyttävä.

Yhtiön valituksen johdosta on todettu muun ohessa, että jätteiden käyttö Porvoon jalostamolla raaka-aineena on jätelain 6 §:n mukaista jätteen hyödyntämistä ja siten jätteen käsittelyä. Neste Oyj Porvoon jalostamo luvanhaltijana on katsottu ympäristönsuojelulain 59 §:n tarkoittamaksi jätteen käsittelytoiminnan harjoittajaksi ja luvassa asetettavan jätevuuden tulee lainsäädännön tarkoittamalla tavalla kattaa sekä raaka-aineena hyödynnettävät jätteet että toiminnassa syntyvät jätteet. Jätelain mukaan jätteen hyödyntämiseksi katsotaan myös jätteen valmistelu hyödyntämistä varten, joten esimerkiksi jalostamon esikäsittely-yksiköissä käsiteltäviä jätteitä ei tule rajata vakuustarkastelun ulkopuolelle. Voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen 98 perusteluissa on jätevuuden osalta viitattu nimenomaan NEXBTL-yksiköihin. Jätevuuden laskentaa ja loppusummaa koskeva tarkastelu tulee ratkaistavaksi vasta valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 98 A mukaisen selvityksen perusteella.

Porvoon kaupungin kaupunkikehityslautakunta on Porvoon kaupungin kaavoitusviranomaisena antanut vastineen yksityishenkilön valitukseen ja tuonut esiin muun ohessa seuraavaa:

Valituksessa viitattujen kiinteistöjen alueella on voimassa Sköldvikin osayleiskaava. Kiinteistöt on osoitettu yleiskaavassa maa- ja metsätalousalueeksi MT ja MT-1. MT-alueella sallitaan korvaava rakennustoiminta ja haja-asutuksen rakentaminen. MT-1-alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palvelevien rakennusten rakentaminen ja korvaava rakennustoiminta. Valituksessa mainitut kiinteistöt sijaitsevat ranta-alueella. Kiinteistöistä kaksi on rakentamatonta. Osayleiskaavan uudistamistyö on käynnissä. Valituksessa mainitut kiinteistöt sijaitsevat yleiskaavan päivitystyötä ohjaavassa maakuntakaavassa Kilpilahden suojavyöhykkeen sisällä. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan suojavyöhykkeelle ei sallita uutta asutusta eikä vapaa-ajan asutusta, ja sinne ei tule sijoittaa muun muassa julkisia majoitusliikkeitä.

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto on Porvoon kaupungin ja Sipoon kunnan terveydensuojeluviranomaisena antanut valituksista vastineen.

Neste Oyj on yksityishenkilön valitukseen antamassa vastineessaan todennut muun ohella seuraavaa:

Valitus tulee hylätä. Valituksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, että päätöksen muuttamiselle olisi perusteita.

Siltä osin, kun valittajan vaatimukset koskevat jalostamon toiminnan lainvoimaisen ympäristöluvan muuttamista muilta kuin nyt kysymyksessä olevilta osin, vaatimukset tulee jättää tutkimatta tai hylätä, koska kysymys ei ole jalostamon toimintaa koskevan ympäristöluvan yleisestä tarkistamisesta.

Valittaja omistaa vain yhden valituksessa mainituista kiinteistöistä. Valittaja ei voi omissa nimissään ilman valtuutusta vedota valituksensa perusteena mahdollisille muille kiinteistöille aiheutuviin vaikutuksiin.

Toiminnalla ei ole asemakaavoitukseen tai turvallisuuteen liittyviä esteitä. Toiminta sijoittuu ympäristönsuojelulain ja kemikaalilainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Tuotantolaitos ei laajenna teollisuusaluetta kaavoituksessa osoitetusta. Seveso III -direktiiviin liittyen jalostamon konsultointivyohteen rajausta on täsmennetty. Näillä muutoksilla ei ole vaikutusta jalostamon toiminta-alueeseen eikä merkitystä toiminnan meluvaikutusten kannalta.

Lupamääräyksessä 27 asetetut meluraja-arvot eivät siirry valittajan esittämällä tavalla paikasta toiseen. Meluraja-arvoja ei voida muuttaa aiempaa tiukemmiksi sillä perusteella, että lähin asutus tai lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat aiempaa kauempana.

Lupamääräyksiä asetettaessa on sovellettu, ja tulee lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö huomioon ottaen soveltaa, vakituista asutusta koskevaa melun ohjearvoa. Jalostamon kokoluokka ja luonne huomioon ottaen toiminnasta aiheutuu muun muassa melupäästöjä. Valittajan vaatimuksen mukaisten meluraja-arvojen noudattaminen nykyisinkin Porvoon jalostamon lähimmissä häiriintyvissä kohteissa on mahdotonta. Ohjearvot eivät ole ympäristölupaharkinnassa sitovia ja ympäristölupaharkinnassa voidaan luvan myöntämisen edellytysten täytyessä määrätä myös valtioneuvoston päätöstä korkeammista raja-arvoista.

Loma-asumista koskevat ohjearvot eivät tule sovellettavaksi nyt kysymyksessä olevassa asiassa. Valittajan kiinteistö ei sijaitse loma-asumiseen tarkoitettulla tai kaavoitetulla alueella. Se, ettei osayleiskaavassa ole melua koskevia kaavamääräyksiä, ei vaikuta ohjearvojen soveltamiseen. Ohjearvojen soveltamista ei arvioida erikseen yksittäisten rakennusten perusteella.

Valittajan kiinteistö sijaitsee alueella, jolla sijaitsee tiheästi sekä vakituista että loma-asutusta. Tällaisella taajamatyyppisellä alueella, jolla sijaitsee sekaisin sekä loma- että vakituista asutusta, sovelletaan ympäristölupaharkinnassa

vakiintuneesti vakituista asutusta koskevia ohjearvoja, kuten jalostamon ympäristölupa-asioissa on tehty. Kysymyksessä olevalla alueella on ollut asutusta 1940-luvulta asti. Ottaen huomioon, että myös jalostamo on sijainnut alueella vuosikymmeniä, vuodesta 1965 alkaen, kysymyksessä ei ole uusi tilanne, jossa melutason ohjearvojen soveltamista tulisi arvioida aiemmasta poiketen.

Vihreän vedyn tuotantolaitoksen toiminnasta ei aiheudu väitettyjä melutason muutoksia. Melumallinnuksen tuloksista (mittauspisteet K2–K4) on nähtävissä, että valittajan väitteet melutason oleellisesta tai merkittävästä kasvamisesta ovat virheellisiä. Mallinnuksen mukaan melutason on laskettu nousevan Kullonlahden pohjois- ja länsipuolella niin vähän (1 dB), ettei se ole todennäköisesti havaittavissa. Kilpilahden teollisuusalueen kokonaismelu ei ylitä nykytilanteessa eikä yhdessä vihreän vedyn tuotantolaitoksen kanssa lainvoimaisen luvan mukaista tiukempaa eli yöajan raja-arvoa (50 dB) lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Lupamääräys 81 A koskee tarkkailua. Tarkkailua koskevassa lupamääräyksessä ei voida antaa määräyksiä melua koskevista raja-arvoista. Tarkkailumääräys ei vaikuta toiminnan melutasoja laajentavasti.

Melun seuranta on tehty ja tehdään kattavasti. Luvassa on annettu ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaisesti tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta. Neste Oyj:n voimassa oleva ja viranomaisten hyväksymä vuonna 2009 päivitetty ympäristömelun tarkkailuohjelma (Tarkkailuohjelma. Ympäristövaikutusten tarkkailu. Melumittaukset Neste Oyj:n Porvoon jalostamon ympäristössä. 17.12.2009) perustuu standardiin SFS ISO 1996 ja ministeriön 1995 ohjeeseen. Asiassa sovellettavan ministeriön ohjeen mukaan tasaisen melun keskiäänitaso voidaan määrittää hyvissä sääoloissa jo kymmenen minuuttia kestäville mittauksilla. Porvoon jalostamon meluselvityksissä on ulkopuolinen toimija varmentanut, että syntyvä melu on tasaista ja laajakaistaista jalostamon normaalin toiminnan aikana. Valittajan vaatimus vuorokauden pituisesta tarkkailusta ei perustu ympäristömelun mittauksissa noudatettaviin ohjeistuksiin tai käytäntöihin eikä ole myöskään tarpeen meluvaikutusten tarkkailemiseksi.

Lupamääräyksellä 29 B varmistetaan, että vihreän vedyn tuotantolaitoksen toiminnasta aiheutuvat meluvaikutukset vastaavat mallinnettua ja että toiminnasta ei aiheudu meluraja-arvoja ylittäviä melutasoja. Valituksessa mainitut kiinteistöt Kullonlahden pohjoispuolella sijaitsevat noin 1 000–1 500 metrin etäisyydellä melulähteiden reunasta. Tällä etäisyydellä ympäristömelumittausten mittausepävarmuus on merkittävä, mistä syystä meluvaikutuksia arvioidaan melumallinnuksin.

Porvoon jalostamon viimeisimmässä meluselvityksessä (2021) on todettu, että melutasot eivät ole kasvaneet sitten edellisen selvityksen (2010). Meluselvitys (2021) perustuu eri melulähteiden melupäästömittauksiin sekä Kilpilahden teollisuusalueen ympäristölupavelvoitteisten toiminnanharjoittajien ajantasaisiin ja vastaaviin melupäästötietoihin normaalissa operointitilanteessa.

Jalostamon lainvoimaisessa ympäristöluvassa melun päästöraja-arvoja on välillisesti tiukennettu muuttamalla raja-arvo koskemaan samalla teollisuusalueella toimivien ympäristölupavelvollisten toimijoiden yhdessä aiheuttamaa melua (Kilpilahden teollisuusalue). Meluselvityksen (2021) perusteella ei Kilpilahden muilla lupavelvollisilla toimijoilla ole kuitenkaan käytännön merkitystä melutasoihin Kulloolahden pohjoispuolelle.

Valittaja on tulkinnut poikkeustilanteita koskevia aineistoja virheellisesti. Valittajan laskelmassa ovat mukana myös sellaisten toimijoiden poikkeustilanteet, jotka eivät ole osa jalostamon ympäristöluvan mukaista toimintaa. Poikkeustilanteissa on mukana myös sellaisia tilanteita, joilla ei ole vaikutuksia toiminnan melupäästöihin. Lisäksi laskenta on ylipäättään virheellinen.

Soihdutus kuuluu olennaisena osana tämän kaltaiseen kemianteollisuuteen ja on tärkeä osa prosessiturvallisuutta. Prosessit ovat automatisoituja ja jatkuvassa valvonnassa. Automaatiossa tehtävien suojausten lisäksi soihtu on olennainen osa henkilö- ja ympäristöturvallisuuden varmistamista. Prosessilaitteita ei ole mahdollista ottaa huoltoon ilman soihtutusta. Laitteiden saattaminen turvalliseen tilaan ja työkuuntoon vaatii soihtutusta. Kun tuotantolaitosten yksiköt käyvät normaalisti, soihtuissa palavat vain niin sanotut pilot-liekit, joilla varmistetaan, että soihtu on käyttökunnossa.

Porvoon jalostamon normaalista toiminnasta poikkeavien ja melutilanteeseen vaikuttavien soihtutusta sisältävien tuntien määrä oli vuonna 2023 yhteensä 1 625 tuntia, joka on 19 prosenttia vuoden tunneista. Tämä tarkoittaa, että Porvoon jalostamolla on vuonna 2023 ollut normaalia operointia 81 prosenttia vuoden tunneista.

Poikkeavien tilanteiden soihtutusta kuvataan kolmella eri tasolla, riippuen soihtutuksen suuruudesta. Tason 1 soihtutus on arvioitu olevan meluvaikutuksiltaan vähäistä. Tasoilla 2 ja 3 voivat melutasot vastaavasti nousta selvästi. Voimakkaampien, tasojen 2 ja 3, soihtutukset käsittävät noin 2 prosenttia vuoden 2023 tunneista. Vastaavasti vuonna 2022 ja 2024 oli normaalia operointia 85 ja 83 prosenttia vuoden tunneista. Näistä tasojen 2 ja 3 soihtutusta vuonna 2022 oli 1,5 prosenttia ja vuonna 2024 5,5 prosenttia (vuonna 2024 oli suuri jalostamonlaajuinen huoltoseisokki).

Viimeisimmän, vuoden 2024 huoltoseisokin ajalta (kokonaiskesto 1.4.–26.6.) yhtiö seurasi jalostamon poikkeustilanteen aikaista toimintaa sekä toiminnan meluvaikutuksia lähiympäristöön havaintokierroksin ja ympäristömelumittauksin. Näiden seurantojen perusteella voidaan arvioida, että alasajon sekä ylösajon aikoina selvästi havaittavaa ja melutasoja nostavaa poikkeavaa toimintaa (muun muassa soihtutus) on ollut muutamista päivistä korkeintaan yhden viikon keston.

Selvästi häiritsevää Porvoon jalostamon poikkeustilanteiden aiheuttamaa melua on viime aikoina esiintynyt enintään noin 6 prosenttia vuoden tunneista (huoltoseisokki) ja muutoin viime vuosina vain noin 2 prosenttia vuoden tunneista. Meluselvitys (2021), vihreän vedyn tuotantolaitoksen

ennakkomeluserveys sekä ympäristömelumittaukset kuvaavat todellista tilannetta teollisuuden aiheuttamista melutasoista lähiympäristössä eivätkä poikkeustilanteet ole jalostamon yleistä toimintaa.

Vihreän vedyn tuotantolaitoksen toiminnalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta melua tuottavien soihdutusten yleisyyteen. Yksistään vihreän vedyn tuotantolaitoksen ylös- tai alasajotilanteissa aiheutuva soihdukaasumäärä on vähäinen verrattuna koko jalostamon poikkeustilanteiden soihdukaasumäärään. Tämä tarkoittaa, että vihreän vedyn tuotantolaitoksen poikkeustilanteista aiheutuva meluvaikutus on vähäinen.

Soihdutus ja muut suunnitellut poikkeustilanteet liittyvät jalostamon toiminnan turvallisuuden takaamiseen kaikissa tilanteissa eikä poikkeustilanteiden kesto voida lupamääräyksiin rajoittaa tai ennakoita. Rajoittaminen ei suunnitelluista poikkeustilanteista niiden yleisyys ja kesto huomioon ottaen myöskään aiheudu sellaista melua tai muutakaan vaikutusta, että sen rajoittaminen lupamääräyksiin naapuruussuhdelaisissa tarkoitettuna kohtuuttoman rasituksen välttämiseksi olisi tarpeen. Koko jalostamon operoinnissa pyritään BAT-periaatteita noudattaen jatkuvasti vähentämään ja lyhentämään poikkeustilanteiden kestoja. Yhtiöllä on tähän myös taloudellinen intressi.

Aluehallintovirasto on ottanut lain edellyttämällä tavalla huomioon vaatimukset parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta. Ympäristönsuojelulain 53 §:n 7 kohdasta ilmenevästi parhaan käyttökelpoisen tekniikan arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös toiminnan riskien ja onnettomuusvaarojen ehkäiseminen. Vetylaitoksissa meluseinien ja vallien käyttö ei ole myöskään turvallisuussyistä tehokasta, koska niitä ei voida sijoittaa lähelle laitosta. Tähänkään nähden meluasteita ei voida pitää nyt kysymyksessä olevassa asiassa parhaana käyttökelpoisena tekniikkana.

██████████ on antanut lausunnosta, Porvoon kaupungin ja Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaoston vastineista sekä yhtiön vastineesta vastaselityksen ja tuonut esiin muun ohessa, että valituksessa viitatuksi kiinteistö on yhtä lukuun ottamatta valittajan omistuksessa. Yhtiö on lisäksi julkisuudessa 24.10.2024 esittänyt vetäytyvänsä ympäristöluvasta koskevan vetäytymisen toteuttamisesta. Ympäristöluvalla haetaan oikeutusta laajentaa melun kattavuutta sallimalla asemakaava-alueella nykyisen ympäristöluvan ylittävät melutasot johtaen asemakaava-alueen ulkopuolella lisääntyvään meluun. Poikkeustilanteista ei ole esitetty minkäänlaisia mittaustuloksia, vaikka yhtiön vastineen mukaan jalostamon ja sen ympäristön melutasoja on tarkkailtu pitkään ja kattavasti. Yhtiön vastineessa ilmoitettu soihdutusten määrä 19 prosenttia kokonaisajasta tarkoittaa yli kahta kuukautta vuodessa.

Neste Oyj on antanut vastaselityksen. Jalostamon toiminta ei tosiasiallisestikaan vastaa jätteenkäsittelytoimintaa, joka tyypillisesti perustuu jätteen vastaanottamisesta perittävään maksuun, jossa jätehuollon toimijan asiakas maksaa toimijalle jätehuollon palveluista. Vastaanotettavilla raaka-aineilla ei ole myöskään jäteväkkuuden perusteena olevaa jätteen hylkäämisen vaaraa. Niissä poikkeuksellisissa tilanteissa, jolloin kiertotalousperäinen

raaka-aine ei täytä sille tilauksessa asetettuja laatuvaatimuksia, se palautetaan toimittajalle tai toimitetaan luvalliselle jätteen käsittelijälle, eikä se jää jalostamon alueelle. Sama pätee raakaöljyyn. Kiertotalousperäisten raaka-aineiden käyttöön ei liity sellaisia riskejä, että vakuuden asettamista voitaisiin perustella myöskään aiheuttaja maksaa -periaatteella eikä vakuus ole tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vastaselitykseen on liitetty kooste metsäteollisuuden ympäristöluvista, joissa metsäteollisuuden tehdas ottaa vastaan jätteeksi luokiteltavia raaka- tai polttoaineita ja hyödyntää ne toiminnassa. Kyseisiä tehtaita ei ole luvitettu ammattimaisina jätteenkäsittelijöinä eikä luvissa ole edellytetty vakuutta jäteperäisille raaka- tai polttoaineille.

Jalostamon toiminnassa ei ole kyse jätteenkäsittelytoiminnasta myöskään toiminnan prosessit huomioon ottaen. Jätedirektiivin (2008/98/EY) liitteen II mukaisiin hyödyntämistoimiin ei kuulu yhtään toimea, jota NEXBTBL-yksikössä tai öljyjen esikäsittely-yksiköissä tehtäisiin. Kiertotalousperäisen raaka-aineen käyttö öljynjalostamolla tapahtuu jalostamon tavanomaisissa prosesseissa, eikä jalostamolla ole käytössä sellaisia prosesseja, joita kuvataan jätteiden käsittelyn tekniikkaa käsittelevässä BREF-asiakirjassa. Bioperäisten raaka-aineiden käsittely Neste Oyj:n NEXBTBL-yksikössä sekä esikäsittelyyksiköissä kuuluu yksinomaan öljyn- ja kaasunjalostuksen BREF-asiakirjassa käsiteltävään toimintaan. Myös jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien soveltamisalasta on suljettu pois jätteen suora hyödyntäminen raaka-aineiden korvikkeena laitoksissa, jotka suorittavat muiden BAT-päätelmien soveltamisalaan kuuluvia toimintoja. Yhtiön kiertotalousperäisille raaka-aineille suorittama esikäsittely vastaa raakaöljyn jalostuksen esikäsittelytoimenpiteitä. Molemmissa tapauksissa esikäsittelyä tehdään laitteistojen korroosioriskin vähentämiseksi.

Alkuperäinen vuoden 2006 luvan mukainen vakuus on asetettu toiminnassa syntyvän jätteen vakuudeksi. Vuoden 2016 luvassa määrättiin ainoastaan vuoden 2006 vakuuden pitämisestä voimassa samansuuruisena kuin vuonna 2006 oli määrätty. Vain määräyksen perusteluissa on viitattu NEXBTBL-yksiköihin. Vakuuden määrän pysyessä aiemmalla tasolla on selvää, että yhtiö ei ole pitänyt määräystä niin merkityksellisenä, että se olisi katsonut tarpeelliseksi valittaa perusteluista ilmenevästä laskentatavasta. Se, että yhtiö ei ole katsonut tarpeelliseksi valittaa määräyksestä ei tarkoita, että yhtiö ei voisi nyt kysymyksessä olevassa tilanteessa tehokkaasti vaatia määräyksen muuttamista. Vuoden 2016 päätöksen jälkeen jätevakuutta koskeva sääntely on muuttunut, joten määräys ei tähänkään nähden saa oikeusvoimaa. Lisäksi yhtiön toiminta on muuttunut merkittävästi vuoden 2016 jälkeen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valitukset.

Perustelut

1. [REDACTED] valitus

Valituksenalainen päätös

Aluehallintovirasto on valituksenalaisella päätöksellään numero 214/2024 myöntänyt Neste Oyj:lle ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 29 §:ssä tarkoitettulle toiminnan olennaiselle muutokselle. Toiminnan olennaisessa muutoksessa on kyse uuden vedyn tuotantoyksikön käyttöönotosta yhtiön Porvoon jalostamolla.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisella päätöksellään antanut uutta vety-yksikköä koskevat lupamääräykset 1 B, 1 C, 1 D, 19 B, 29 B, 50 B, 71 B, 71 C, 81 A, 93 A, 93 B ja 98 A. Päätöksen ratkaisuosassa on lisäksi todettu, että toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, voimassa olevassa ympäristöluvassa olevien ja annettujen uusien lupamääräysten mukaisesti. Hallinto-oikeus toteaa, että ratkaisuosassa viitattu jalostamon toimintaa koskeva voimassa oleva ympäristölupa tarkoittaa ympäristölupapäätöstä numerot 319/2016/1 ja 320/2016/1 (jatkossa vuoden 2016 ympäristölupa) myöhempine muutoksineen.

Valituksessa on edellä todetusti esitetty muutosvaatimuksia valituksenlaiseen päätökseen toiminnan olennaisen muutoksen meluvaikutusten vuoksi. Valituksessa on vaadittu edellä selostetusti muutosta myös vuoden 2016 ympäristöluvassa jalostamon toiminnan melusta määrättyyn. Yhtiö on vastineessaan katsonut, että vaatimukset on näiltä osin ensisijaisesti jätettävä tutkimatta.

Hallinto-oikeus toteaa, että kun valituksenlaisessa päätöksessä on ollut kyse toiminnan olennaisesta muutoksesta, ja kun toiminnan muutoksella on perusteluissa jäljempänä esitetysti jalostamon ympäristömelua lisäävä vaikutus, aluehallintoviraston on ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaisessa lupaharkinnassa säännöksen 4 momentti huomioon ottaen tullut ulottaa lupaharkinta koko laitoksen meluvaikutukseen ja tarkastella muun ohessa toiminnan melusta jo määrätyn riittävyttä suhteessa toiminnan olennaista muutosta koskevan ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiin. Näin ollen valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuuden arviointi, myös siltä osin kuin vuoden 2016 ympäristöluvassa toiminnan melusta määrättyä ei ole valituksenalaisella päätöksellä muutettu, tulee valituksen johdosta hallinto-oikeudessa tarkasteltavaksi.

Melusta esitetty selvitys

Asiakirjojen mukaan jalostamolta ympäristöön leviävä melu on ympäri vuorokauden tasaista kohinaa, jossa ei ole kapeakaistaisia tai impulssimaisia

elementtejä. Soihdutuksista aiheutuva melu poikkeaa sekä laadultaan että melutasoltaan tavanomaisesta teollisuusmelusta. Soihdut ovat asiakirjojen perusteella keskeinen osa öljynjalostamon tuotantotoimintaa, koska laitosta ei ole mahdollista käyttää ilman laitoksen prosessiturvallisuuden varmistamiseen liittyviä prosessisohtuja. Kuitenkin soihdutukset itsessään liittyvät tuotantolaitoksen ylös- ja alasajotilanteisiin sekä tuotantoprosessin häiriötilanteisiin eli muuhun kuin jalostamon normaaliin toimintaan.

Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristöluvanvaraisen toiminnan sallittua melutasoa haetulla sijaintipaikalla arvioitaessa lähtökohtana on hakemuksessa esitetty selvitys toiminnan melulähteistä ja niiden tuottamista äänitehotasoista. Luvan haltija on vuoden 2016 ympäristöluvan lupamääräyksessä 29 määrätty ylläpitämään laitoksella mitattuihin äänitehotasoihin perustuvaa ajantasaista leviämismallilaskentaan perustuvaa tietoa jalostamon ja sen energiantuotantoyksiköiden melulähteiden aiheuttamasta ympäristömelutasosta. Hakemuksen mukaan viimeisin selvitys on vuodelta 2021. Selvityksen mukaan laitoksen aiheuttama ympäristömelu ei ole vuoden 2011 meluselvityksen jälkeen lisääntynyt teollisuusalueelle tulleista uusista yksiköistä huolimatta. Selvityksen mukaan teollisuusalueen aiheuttama melutaso pohjoisen suunnan lähimmällä häiriintyvällä kohteella (Rantakylä) oli laskennan mukaan noin 47 dB (L_{Aeq}).

Hakemukseen on lisäksi liitetty uutta vety-yksikköä koskeva ympäristömeluselvitys (ennakkomeluselvitys 1.11.2023), jossa uuden yksikön ympäristömelua on arvioitu mallilaskennalla käyttäen lähtötietoina melulähteiden lähdekohtaisia melutietoja. Laskennan mukaan laitoksen kokonaismelu nousee uuden vety-yksikön myötä laitoksen pohjoissuunnassa lähimmällä kiinteistöllä (5H Rantakylä) 3 dB ja valittajan kiinteistöjen läheisyydessä (K2 Kullo P) alle 1 dB.

Jalostamon soihdujen melupäästöstä ei ole hakemusasiakirjoissa esitetty selvitystä. Vuoden 2016 ympäristöluvan kertoelmaosan mukaan häiriötilanteissa melutaso voi hetkellisesti nousta laitoksen normaalitoiminnan melutasoa huomattavasti korkeammaksi ja soihdutuksilla on merkittävä vaikutus meluvyöhykkeiden laajenemiseen. Hakemuksen ja valituksenalaisen päätöksen mukaan uusi vedyn tuotantoyksikkö lisää soihdutuksia erityisesti elektrolyyseriyksikön ylös- ja alasajotilanteissa. Yhtiön hallinto-oikeudelle antaman vastineen mukaan vihreän vedyn tuotantolaitoksen toiminnalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta melua tuottavien soihdutusten yleisyyteen, koska yksistään vihreän vedyn tuotantolaitoksen ylös- tai alasajotilanteissa aiheutuva soihdukaasumäärä on vähäinen verrattuna koko jalostamon poikkeustilanteiden soihdukaasumäärään.

Valituksenalaisen asian lupaharkinnassa on ollut kysymys uuden laitoksen ympäristönsuojelulain 11 §:ssä tarkoitettua sijoittamisesta tehdasalueella ennestään rakentamattomalle alueelle. Laitoksen toiminnassa aiheutuvat häiriö- ja poikkeustilanteet sekä ylös- ja alasajotilanteet, niiden toistuvuus ja niistä aiheutuvat päästöt ympäristöön on tullut ottaa lupaharkinnassa huomioon arvioitaessa hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvaa ympäristön pilaantumisen vaaraa kokonaisuutena. Lupahakemuksessa olisi

siten pitänyt esittää yksityiskohtaisempaa selvitystä myös soihdutusten melutasosta ja meluvaikutuksesta mukaan lukien uuden vety-yksikön vaikutus soihdutuksista aiheutuvaan ympäristömeluun. Kun kuitenkin otetaan huomioon, että ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisen lupaharkinnan ja luvan mukaisen toiminnan lähtökohtana on normaalitoiminta sekä yhtiön hallinto-oikeudelle esittämä arvio uuden vety-yksikön vähäisestä vaikutuksesta laitoksen soihdutusmääriin, ei valituksenalaista päätöstä ole syytä muuttaa tai kumota ja palauttaa uudelleen käsiteltäväksi sillä valituksessa esitetyllä perusteella, ettei asiassa esitetyssä meluselvityksissä ole mallinnettu soihdutuksista aiheutuvaa melua. Aluehallintovirasto on lisäksi sillä käytettävissä olleen selvityksen perusteella asettanut lupamääräyksen 93 B, joka liittyy soihdutuksista aiheutuvaan meluhaittaan ja uuden vety-yksikön soihdutuksista aiheutuvan meluhaitan tarkkailuun. Lupamääräyksessä 29 B määrättyjen melumittausten tuloksena voidaan myös saada tietoa soihdutusten melutasosta, kestosta ja niiden merkityksestä meluhaitan aiheuttajana. Jäljempänä perusteluissa todetusti valvontaviranomainen voi tarkkailutietojen perusteella tarvittaessa määrätä luvansaajan käynnistämään toimenpiteitä poikkeustilanteista aiheutuvien meluhaittojen minimoimiseksi.

Melun raja-arvo, melualueen laajeneminen ja melun mittaaminen

Jalostamon toiminnalle on vuoden 2016 ympäristöluvan lupamääräyksessä 27 asetettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi melua koskeva sitova raja-arvo. Lupamääräyksen 27 mukaan jalostamon ja sen energiantuotantoyksiköiden toiminnasta aiheutuva melu ei saa yhdessä Kilpilahden teollisuusalueen muiden ympäristölupavelvollisten toimintojen melun kanssa ylittää melulle altistuvien asuinrakennusten piha-alueilla päivällä klo 7–22 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 55 dB eikä yöllä kello 22–7 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 50 dB. Määräyksen mukaan meluraja-arvot eivät koske häiriötilanteita, joiksi katsotaan meluraja-arvojen noudattamista arvioitaessa muun ohessa jalostamon pääsoihduttajien (1–4) soihdutukset. Valituksenalaisen päätöksen perusteluiden mukaan lupamääräyksen 27 tarkistaminen ei ole saadun selvityksen perusteella ollut tarpeen.

Valittajan omistamat neljä lomakäytössä olevaa kiinteistöä sijaitsevat Kulloonlahden pohjoisrannalla noin 1,3–1,5 kilometrin etäisyydellä laitosalueesta pohjoiseen. Kiinteistöt sijaitsevat hakemukseen liitettyssä meluselvityksessä käytetyn melun laskentapisteen K2 Kulloonlahti P läheisyydessä. Meluselvityksen mukaan Kilpilahden teollisuusalueen aiheuttama lupamääräyksessä 27 annettuihin raja-arvoihin verrattava melutaso laskentapistellä K2 on nykyisin noin 45 dB (L_{Aeq}) ja tulevassa tilanteessa noin 46 dB (L_{Aeq}). Hallinto-oikeus toteaa, että esitetyn selvityksen perusteella muutos nykytilanteeseen ei ole merkittävä ja on tuskin aistinvaraisesti havaittavissa. Kun lisäksi otetaan huomioon, mitä aluehallintoviraston hallinto-oikeudelle antamassa lausunnossa on tuotu esiin teollisuusalueen lähiympäristön kaavatilanteesta, melulle alttiista ja häiriintyvistä kohteista sekä loma-asutuksen ja ympärivuotisen asutuksen sijoittumisesta tehdasalueen lähiympäristöön limittäin, ei lupamääräystä 27 ole muutettava valituksessa vaaditusti siten, että määräyksessä annettaisiin erillinen loma-asutusta koskeva melun raja-arvo. Melutason muutoksen jäädessä asiassa esitetyn selvityksen

valossa vähäiseksi lupamääräyksiä annettaessa ei ole myöskään tarvinnut määrätä uuden vety-yksikön ympäristömelun torjunnasta erillisin melusuojausrakentein.

Hallinto-oikeus toteaa lisäksi selvyiden vuoksi, että toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupaharkinta on edellä selostetusti tehty melusta hakemuksessa esitetyn selvityksen ja vaikutusarviointien perusteella. Valituksenalaisen päätöksen ratkaisuosassa todetun mukaisesti esitetty selvitys hakemuksen kohteena olevasta toiminnasta ja toiminnan päästöistä sekä vaikutusarvioinneista sitoo luvan haltijaa. Uuden vety-yksikön aiheuttamaksi melutason nousuksi valittajien kiinteistöjen läheisyydessä on edellä todetusti lupamääräyksessä 27 määriteltyjen keskiäänitasojen osalta arvioitu enintään 1 dB. Näin ollen jalostamon toiminnasta aiheutuva melualue ei valituksenalaisen ympäristöluvan myöntämisen johdosta laajene siten, että luvan myöntämisen jälkeen jalostamon toiminnasta aiheutuva ympäristömelu valittajan kiinteistöjen läheisyydessä nousisi lupamääräyksessä 27 määrätyn meluraja-arvon tasolle. Lupamääräyksessä 81 A on lisäksi nimenomaisesti määrätty, että vanhat mittauspisteet tulee lähtökohtaisesti säilyttää, mikä varmistaa jalostamon toiminnasta aiheutuvan ympäristömelun pitkäaikaisen seurannan jatkumisen sekä toiminnan muutoksesta aiheutuvan meluvaikutuksen valvonnan. Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön mahdollisimman vähäisiksi, minkä nojalla on vuoden 2016 lupapäätöksen lupamääräyksessä 28 määrätty toiminnasta aiheutuvien melupäästöjen rajoittamisesta sekä melua vähentävien suojausten ja tekniikoiden ylläpitämisestä.

Valituksessa viitattu valituksenalaisella lupamääräyksellä 29 B määrätty uuden vety-yksikön melupäästölähteiden äänitehotasojen mittaaminen ja jalostamon muusta melutarkkailusta erillinen mittauskampanja liittyy uuden vety-yksikön käyttöönottoon ja määräyksen tarkoituksena on varmentaa lupaharkinnassa käytetyn meluselvityksen laskennan tulos. Kun kyse on uudesta toiminnasta, mittaukset on mahdollista toteuttaa vasta toiminnan käynnistyttyä. Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräyksessä määrätty vähintään vuorokauden kestävä jatkuvatoiminen mittaus antaa lähtökohtaisesti riittävän tiedon määräyksen tarkoitukseen nähden. Lupamääräyksessä 29 B on edellytetty myös poikkeuksellisten melutasojen äänilähteiden tunnistamista ja niiden merkityksen arviointia. Lisäksi näiden tapahtumien melutaso, kesto ja aiheuttaja tulee esittää. Siten melumittauskampanjan ja lupamääräyksessä 93 B edellytetyn raportoinnin yhteistarkastelun perusteella lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa määrätä luvansaajan käynnistämään toimenpiteitä poikkeustilanteista, kuten soihdutuksista, aiheutuvien meluhaittojen minimoimiseksi. Lupa- ja valvontavirasto voi myös selvitysten perusteella muuttaa ympäristölupaa.

Hallinto-oikeus toteaa lisäksi selvyiden vuoksi, että toiminnanharjoittaja on vuoden 2016 ympäristöluvan lupamääräyksessä 81 ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaisesti määrätty tarkkailemaan jalostamon ympäristömelua. Tässä tarkkailussa on kyse lupamääräyksessä 27 asetetun

meluraja-arvon noudattamisen valvonnasta, mistä valituksenalaisessa lupa-asiassa ei nyt ole kyse.

Soihdutuksia koskevat lupamääräykset

Hallinto-oikeus toteaa, että soihdutuksesta aiheutuu laitoksen normaalitoiminnasta poikkeavia päästöjä ilmaan sekä normaalitoiminnasta poikkeavaa melua. Hakemuksessa on kuvattu uuden vety-yksikön muut kuin normaalit toimintaolosuhteet (OTNOC) ja arvioitu prosessihäiriöt, jotka voivat aiheuttaa muun ohessa lisääntyneitä soihdutusta.

Valituksessa, valittajan vastaselityksessä ja yhtiön vastineessa on yleisellä tasolla selvitetty jalostamon poikkeustilanteiden määrää eri vuosina ja soihdutuksesta aiheutuvan ympäristömelun laatua. Yhtiön hallinto-oikeudelle antamassa vastineessa on arvioitu, ettei uusi vety-yksikkö merkittävästi lisää melutasoltaan häiritsevimmän soihdutuksen määrää.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ohella myös toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa.

Vuoden 2016 ympäristöluvan lupamääräyksen 41 mukaan toiminnanharjoittajan on ilmoitettava ennalta suunnitellut laitoksen pääsoihduttujen soihdutusta aiheuttavat yksiköiden huoltotyöt, yli 24 tuntia jatkuvat tuotantolinjojen 1–4 soihdutukset ja useamman kuin yhden soihdun yhtäaikaista soihdutukset syineen valvontaviranomaisille ja naapurustolle.

Hallinto-oikeus toteaa, että kun soihdutus liittyy ennen muuta jalostamon toiminnan turvallisuuteen, soihdutuksen enimmäiskestosta ei ole mahdollista määrätä valituksessa vaaditusti. Kun lisäksi otetaan huomioon toiminnanharjoittajalle vuoden 2016 ympäristöluvassa annetut soihdutuksia koskevat raportointimääräykset ja valituksenalaisella päätöksellä annetut edellä kuvatut lupamääräykset 29 B ja 93 B, soihdutuksia koskevia lupamääräyksiä ei ole toiminnan olennaista muutosta koskevan lupaharkinnan yhteydessä ollut tarpeen enemmälti muuttaa. Soihdutusten enimmäismelun raja-arvoa koskevan vaatimuksen osalta hallinto-oikeus viittaa edellä lausuttuun. Lupa- ja valvontavirasto voi saamansa raportoinnin tai valvontatietojen perusteella ryhtyä tarvittaviin toimiin lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi. Lisäksi toiminnanharjoittajalla on edellä viitattun ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaisesti velvollisuus rajoittaa myös soihdutuksista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista mahdollisimman vähäiseksi.

Yhteenveto

Edellä todetun perusteella uuden vety-yksikön toiminnasta ei yhdessä jalostamon ja tehdasalueen muun toiminnan kanssa lupamääräysten mukaan toimittaessa ennalta arvioiden aiheudu valittajan kiinteistöille kohtuutonta melurasitusta tai muutakaan luvan myöntämisen esteenä olevaa merkittävää pilaantumista. Valituksenalaista päätöstä ei ole valituksen johdosta tarpeen

muuttaa tai kumota ja palauttaa uudelleen käsiteltäväksi.

Täytäntöönpanomääräyksen muuttamiseen ei ole myöskään ollut syytä.

2. Neste Oyj:n valitus

Neste Oyj on valituksessaan vaatinut aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 98 A muuttamista siten, että jätevakuuden ajantasaisuutta koskeva selvitysvelvoite koskee ainoastaan toiminnassa syntyvää jätettä. Lupamääräyksessä asetettu vaatimus jalostamalla vastaanotettavien jätteiden sisällyttämisestä selvitykseen on poistettava. Toissijaisesti yhtiö on vaatinut lupamääräyksen 98 A muuttamista niin, että selvitysvelvoite ja velvoite asettaa jätevakuuksi ei koske esikäsitteily- ja NEXBTL-yksiköissä raaka-aineina käytettäviä materiaaleja.

Voimassa oleva ympäristölupa

Neste Oyj:n Porvoon jalostamon toimintaa koskee Etelä-Suomen aluehallintoviraston 16.12.2016 antamallaan päätöksellä numero 319–320/2016/1 myöntämä ympäristölupa. Päätöksen kertoelmaosan kohdan ”Raaka-aineet” mukaan NEXBTL-yksiköiden raaka-aineina käytetään muiden raaka-aineiden ohella erilaisia kasviöljyjä ja EU:n sivutuoteasetuksen luokkien 2 ja 3 mukaisia renderöityjä eläinrasvoja enintään 880 000 tonnia vuodessa. Päätöksen lupamääräyksen 1 mukaan Porvoon jalostamon esikäsitteily-yksiköissä sekä NEXBTL-yksiköissä voidaan päätöksen kertoelmaosan kohdassa ”Raaka-aineet” mainittujen kasviöljyjen ja eläinrasvojen lisäksi ottaa vastaan ja käsitellä raaka-aineena lupamääräyksen taulukossa yksilöityjä jätteitä enintään taulukossa mainittuja määriä. Taulukossa on sallittu vastaanotettavaksi ja käsiteltäväksi jätejakeiksi lihan, kalan ja muiden eläinperäisten elintarvikkeiden valmistuksessa ja jalostuksessa syntyvät jätteet, kuten eläinrasva, kalanrasva ja -öljy (02 02 03 ja 02 02 99) enintään 600 000 tonnia vuodessa, kasviperäisten tuotteiden valmistuksessa ja jalostuksessa syntyvät jätteet, kuten kasviöljyjen jalostuksen jätteet, palmuöljyliete (02 03 04, 02 03 05 ja 02 03 99) enintään 150 000 tonnia vuodessa, rasvojen, voiteiden ja vastaavien valmistuksessa syntyvät jätteet, kuten oleokemian teollisuuden ja biodieselin valmistuksessa syntyvät rasvahapposeokset (07 06 99) enintään 60 000 tonnia vuodessa sekä yhdyskuntajätteet, kuten käytetty paistorasva, rasvakaivoista ja viemäreistä kerätty rasva (20 01 25 ja 20 03 06) enintään 100 000 tonnia vuodessa.

Päätöksen kertoelmaosan mukaan NEXBTL-yksiköt muodostuvat syöttöaineiden esikäsitteily-yksiköistä ja varsinaisista tuotantoyksiköistä. Esikäsitteilyssä syöttöaineet puhdistetaan NEXBTL-yksikön syöttöön kelpaavaksi.

Aluehallintovirasto on päätöksen numero 319–320/2016/1 lupamääräyksessä 98 määrännyt, että luvanhaltijan Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen numero 29/2006/2, 31.10.2006 lupamääräyksen 91 mukaisesti asettama 570 000 euron vakuus tulee uudistaa ja pitää toistaiseksi voimassa olevana jalostamon jätteenkäsitteilytoimintojen asianmukaisen jätehuoltoon, tarkkailuun ja toiminnan lopettamiseen tai sen jälkeen tarvittavien toimien

varmistamiseksi. Aluehallintovirasto on perustellut lupamääräystä 98 viittaamalla ympäristönsuojelulain (86/2000) 43 a §:ään ja toteamalla muun ohella, että vaarallisten jätteiden käsittely jalostamolla on vähentynyt, mutta jätteiden käsittelytoiminta on lisääntymässä NEXBTL-yksiköissä raaka-aineena käyttöön otettavien, lupamääräyksen 1 mukaisten jättejakeiden myötä. Jätteiden käsittely jalostamolla ei ole lupamääräyksessä 1 määrätty enimmäismäärät huomioon ottaen vähäistä. Näin ollen vakuus on määrätty uudistettavaksi määrältään samana toistaiseksi.

Nyt kysymyksessä oleva hakemus ja valituksenalainen päätös

Neste Oyj on hakemuksessaan esittänyt Porvoon öljynjalostamon jätevakuutta koskevan voimassa olevan lupamääräyksen 98 muuttamista siten, että jätevakuuden määrä muutetaan uuden vetylaitoksen toiminnassa syntyvien jätteiden johdosta yhteensä 575 000 euroon. Aluehallintovirasto on pyytänyt luvan hakijaa täydentämään hakemustaan siten, että esitys lupamääräyksessä 98 määrätyn jätevakuuden muuttamiseksi tulee perustella vedyn tuotantoyksikön elektrolyysierillä syntyvien jätteiden määrään ja laatuun sekä kuljetus- ja käsittelykustannuksiin perustuvalla vakuuslaskelmalla. Luvan hakija on hakemuksen täydennyksessä esittänyt vakuuslaskelman ja vihreän vedyn tuotantoyksikköä koskevan jätevakuuden määräksi 21 000 euroa.

Aluehallintovirasto on valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 98 A jätevakuuden määrän muuttamisen sijaan asettanut jätevakuuden ajantasaistamista koskevan selvitysvelvoitteen.

Aluehallintovirasto on perustellut lupamääräystä 98 A toteamalla muun ohella, että ympäristönsuojelulain 60 ja 61 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset lain 59 §:n mukaisesta vakuudesta ja sen asettamisesta. Porvoon jalostamon toiminnassa syntyy ja otetaan vastaan merkittäviä määriä jätteitä, joten ympäristönsuojelulain jätevakuutta koskevat säännökset koskevat jalostamon toimintaa.

Aluehallintovirasto on edelleen todennut, että voimassa olevan ympäristöluvan mukainen vakuus (570 000 euroa) on asetettu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 31.10.2006 antamalla päätöksellä numero 29/2006/2 eikä vakuutta ole tämän jälkeen tarkastettu eikä vakuuden tarkistamiseksi ole luvassa annettu määräyksiä. Jätevakuutta koskevat säännökset ja jätevakuudella katettavat toimet ovat muuttuneet 31.10.2006 jälkeen. Näin ollen aluehallintovirasto ei ole katsonut tarkoituksenmukaiseksi tarkistaa lupamääräyksessä 98 asetetun vakuuden määrää hakijan esittämällä tavalla, vaan katsoo, että jätevakuuden ajantasaisuus ja kattavuus tulee arvioida erillisen, lupaviranomaisen käsiteltäväksi toimitettavan selvityksen ja vakuuslaskelman perusteella.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan vakuus ja siten myös selvitysvelvollisuus ja sen ajantasaistamista koskeva velvoite asetetaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajalle. Jätelain 6 §:n mukaan jätteen käsittelyksi luetaan muun ohella jätteen hyödyntäminen ja valmistelu hyödyntämistä varten. Ympäristönsuojelulain 59 §:n 1.9.2022 voimaan tulleen lainmuutoksen 490/2022 myötä myös muun luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on asetettava vastaavasti vakuus, jos toiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisessa asiassa on ollut kysymys ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaisesta Porvoon öljynjalostamon toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Valituksenalaisella päätöksellä on myönnetty ympäristölupa uudelle vedyn tuotantoyksikölle.

Jalostamon toimintaa koskevassa voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä numero 319–320/2016/1 yhtiölle on myönnetty ympäristölupa ottaa vastaan ja käsitellä jalostamon esikäsittely-yksiköissä sekä NEXBTL-yksiköissä päätöksen lupamääräyksessä 1 esitettyjä jätteitä. Tuon päätöksen lupamääräyksessä 98 on määrätty jalostamon jätteenkäsittelytoimintoja koskevan vakuuden määrästä. Päätöksen perusteluissa on todettu, että myös NEXBTL-yksiköiden syötteet on sisällytetty jättevakuudella katettaviin jätteenkäsittelytoimintoihin.

Vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) 43 a §:n (647/2011) mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan oli asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Pykälän mukaan vakuus voitiin jättää vaatimatta muuta kuin kaatopaikkatoimintaa harjoittavalta, jos vakuudella katettavat kustannukset toimintaa lopetettaessa olivat jätteen määrä, laatu ja muut seikat huomioon ottaen vähäiset. Jätteen käsittelytoiminnan vakuudesta säädettiin vastaavalla tavalla uuden ympäristönsuojelulain 59 §:ssä (527/2014). Hallinto-oikeus toteaa, että jätteen käsittelytoiminnan vakuus on jalostamon voimassa olevaa ympäristölupapäätöstä annettaessa voitu silloisen lainsäädännön nojalla määrätä vain ammattimaisen jätteen käsittelytoiminnan harjoittajalle, jollaiseksi Porvoon jalostamon toiminta on voimassa olevan päätöksen lupamääräysten 1 ja 98 ja niiden perusteluiden mukaan katsottukin. Hallinto-oikeus toteaa, että jätteiden käsittely osana jalostamon toimintaa esikäsittely-yksiköissä ja NEXBTL-yksiköissä ei ole valituksessa ja hakemuksen täydennyksessä esitetyn jalostamon toimintaa koskevan yleiskuvauksen perusteella muuttunut voimassa olevan lupapäätöksen antamisen jälkeen. Myös vastaanotettavia ja käsiteltäviä jätteitä koskeva lupamääräys 1 on edelleen voimassa eikä hakemuksessa ole myöskään esitetty jätteen käsittelytoiminnan vakuuden poistamista. Asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella toiminnan luvanvaraisuuden perusteissa ei jätteen käsittelytoiminnan osalta ole siten tapahtunut muutosta.

Kun asiassa nyt on kysymys olemassa olevan ympäristöluvanvaraisen toiminnan olennaisesta muuttamisesta siten, että jalostamolla otetaan käyttöön uusi vety-yksikkö, on valituksenalainen päätös ympäristönsuojelulain 48 §:n 4

momentti huomioon ottaen voinut koskea vain kyseistä uutta yksikköä ja niitä toiminnan osia, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa. Uusi vihreän vedyn tuotantoyksikkö lisää jalostamon toiminnassa syntyvän jätteen määrää. Kun tämän lisäksi otetaan huomioon ympäristönsuojelulain 235 §:n siirtymäsäännös ja se, että Porvoon jalostamon jätteenkäsittelyä koskevan vakuuden määrästä on määrätty vuonna 2006 ja vakuuden määrä on pidetty ennallaan voimassa olevan lupapäätöksen antamisen yhteydessä vuonna 2016, on jätteen käsittelytoiminnan vakuutta ja sen ajantasaisuutta tullut arvioida osana jalostamon toiminnan olennaista muuttamista koskevaa lupaharkintaa. Kun kuitenkin asiassa ei ole ollut kysymys jalostamon koko toimintaa koskevasta lupahakemuksesta eikä hakemuksessa ole esitetty tietoja jalostamon toiminnassa vastaanotettavista, käsiteltävistä ja syntyvistä jätteistä kokonaisuutena, aluehallintovirasto on voinut määrätä jätteen käsittelytoiminnan vakuuden ajantasaistamisesta koskien koko jalostamon toimintaa sisältäen jalostamolle lupamääräyksen 1 mukaisesti vastaanotettavat jätteet. Lupaviranomainen arvioi toimintaa koskevan vakuuden määrän ja sen määräytymisen perusteet selvityksen ja sen nojalla lupaviranomaiselle tehtävän hakemuksen pohjalta.

Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että yhtiön esittämällä laitoksen kilpailukykyä, kiertotalouden edistämistä ja taloudellisuutta koskevilla seikoilla ei ole oikeudellisesti ratkaisevaa merkitystä selvitysveloitteen lainmukaisuutta arvioitaessa.

Edellä mainituilla perusteilla hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintoviraston asettama jätteen käsittelytoiminnan vakuutta koskeva selvitysvelvollisuus ei ole valituksessa esitetyin perustein lainvastainen eikä lupamääräyksen 98 A muuttamiseen ole syytä.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Porvoon kaupunginhallituksen ja Sipoon kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **20.5.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Jaana Nyman sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Jenni Korpeinen ja luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Esittelijä Heidi Laakso

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu

██████████ oikeudenkäyntimaksu 270 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
 oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Neste Oyj, oikeudenkäyntimaksu 270 euroa
 Asiamies ja prosessiosoite: AA ██████████ Erottaja Asianajotoimisto Oy
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
 oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Porvoon kaupunginhallitus

Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Sipoon kunnan terveydensuojeluviranomainen

Sipoon kunnanhallitus

Lounais-Suomen elinvoimakeskus / kalatalousviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto / valvontaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto / lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto / yleisen edun valvontayksikkö

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>